

SPS/ SPO Atskleidimas - UAB „Novo Nordisk Pharma“ (toliau – Novo Nordisk) metodologinis pranešimas (toliau – metodologija)

Ižanga

2014 metais, įdiegdamos atskleidimo reikalavimus, Europos farmacijos pramonės ir asociacijų federacija (EFPIA) ir jos narės parodė savo įsipareigojimą savireguliacijai bei sąveikų su sveikatos priežiūros specialistais (SPS) ir sveikatos priežiūros organizacijomis (SPO) teisėtumą.

Įmonės narės ir įmonės, kurios yra narių asociacijų narės, privalo atskleisti SPS ir SPO perleistas vertes (perleistomis vertėmis laikomi tiesioginiai ir netiesioginiai mokėjimai piniginėmis lėšomis, natūra bei kitomis priemonėmis, arba kitu būdu suteiktos kompensacijos SPS ir SPO). Šis atskleidimas apima visas konkrečiam SPS arba SPO pagal atskiras veiklos rūšis perleistas vertes.

Atskleidimas turi atitikti vietos įstatymus ir teisės aktus. Metodologinis pranešimas yra reikalingas atsižvelgiant į EFPIA kodekso reikalavimus, kurie perkeliama į nacionalinių kodeksų nuostatas.

Siekiant geresnio EFPIA atskleidimo nuoseklumo, ši struktūrinė šablono forma yra privaloma ir turi būti perkelta bei įgyvendinta ne vėliau kaip 2026 m. atskleidžiant perleistas vertes už 2025 metus.

Metodologinis pranešimas įprastai rengimas konkrečiai šaliai, šiuo atveju Lietuvai.

1. Apibrėžtys	
1.1. Gavėjai	- Sveikatos priežiūros specialistas (SPS): bet koks fizinis asmuo, kuris yra medicinos, odontologijos, farmacijos ar slaugos profesijų atstovas ar bet kuris kitas asmuo, kuris, vykdydamas savo profesinę veiklą, turi teisę išrašyti, įsigyti, tiekti, rekomenduoti, skirti, teikti vaistus, ir kurio pagrindinė praktikos vieta, darbo adresas ar įsteigimo vieta yra Lietuvoje. Sveikatos priežiūros specialistai yra: (i) bet koks valstybės institucijos, agentūros ar kitos organizacijos (nesvarbu, viešojo ar privataus sektoriaus) pareigūnas ar darbuotojas, kuris gali išrašyti, įsigyti, tiekti, skirti, teikti vaistus, ir (ii) bet kuris Bendrovės darbuotojas, kuris yra praktikuojantis Sveikatos priežiūros specialistas, tačiau neapima (x) visų kitų Bendrovės darbuotojų ir (y) Vaistų didmenininkų ar platintojų. - Sveikatos priežiūros organizacija (SPO): bet koks juridinis asmuo/ subjektas, (i) kuris yra sveikatos priežiūros,

	medicinos ar mokslinių tyrimų asociacija ar organizacija (nepriklausomai nuo teisinės ar organizacinės formos), pavyzdžiui, ligoninė, klinika, fondas, universitetas ar kita mokymo institucija ar mokymosi bendruomenė (išskyrus pacientų organizacijas), kurios buveinės adresas, steigimo vieta ar pagrindinė veiklos vykdymo vieta yra Lietuvoje, arba (ii) per kurią vienas ar daugiau sveikatos priežiūros specialistų teikia paslaugas. Pacientų organizacija (PO): ne pelno siekiantis juridinis asmuo/ subjektas (įskaitant skėtinę organizaciją, kuriai jis priklauso), kurį daugiausia sudaro pacientai ir (arba) globėjai, atstovaujantys pacientų ir (arba) globėjų poreikiams ir (arba) juos remiantys, ir kurių buveinė, įsteigimo vieta ar pagrindinė veiklos vykdymo vieta yra Lietuvoje.
1.2. Perleistų verčių rūšys	Visos perleistos vertės SPS, SPO ar PO bus norodomos bendromis sumomis be PVM. Novo Nordisk atskleis perleistas vertes taip, kaip jos pateiktos Novo Nordisk finansų sistemose. Tai reiškia, kad visi susiję mokesčiai, kurie nėra specifiškai nurodyti kaip „PVM“, bus įtraukti į atskleidžiamas sumas. Pavyzdžiai: „socialinio draudimo išlaidos“, „miesto mokesčiai“. PVM bus atskirtas, kai įmanoma, tačiau gali būti įtraukiamas į transnacionalinį atskleidimą tais atvejais, kai nėra atskaitomas vietoje. Perleistos vertės, susijusios su Novo Nordisk įmonės organizuojamais renginiais, bus fiksuojamos ir atskleidžiamos tik jei jos yra susijusios su individualia kelione ar apgyvendinimu. Tai reiškia, kad visos kitos vidinės ar išorinės išlaidos (pvz., patalpos, konferencijų salės, vertimo paslaugos ir pan.) nebus skaidomos ir priskiriamos dalyvaujantiems SPS ir nebus atskleidžiamos. Jei Novo Nordisk užsakė ir apmokėjo kelionę ir/ ar apgyvendinimą, tačiau SPS neatvyko, perleistos vertės nebus priskiriamos šiam SPS. Vien tik Novo Nordisk apskaitoje esančios išlaidos nėra savaime laikomos perleista verte. Jei Novo Nordisk pasitelkia trečiosios šalies atstovus (TŠA), kurie įtraukia SPS/ SPO į Novo Nordisk teikiamų paslaugų apimtį, TŠA perleista SPS/ SPO vertė yra vertinama, ar ji būtų laikoma netiesiogine perleista verte. Netiesioginė perleista vertė paprastai apima situacijas, kai SPS/ SPO tapatybė yra nurodyta sutartyje su TŠA arba Novo Nordisk kitaip žino, kuris SPS/ SPO gaus perleistą vertę, ir yra aišku, kad SPS yra galutinis perleistos vertės gavėjas.

	Netiesioginės perleistos vertės pavyzdžiai gali būti perleistos vertės, su Novo Nordisk remiamais klinikiniais tyrimais, kai tyrimą vykdomą (įskaitant mokėjimus SPS/ SPO) tvarko Klinikinių tyrimų organizacija (KTO).
2. Atskleidimo apimtis	
2.1. Produktai, kuriems taikomas atskleidimas	Atskleidimo apimtis apima tik receptinius vaistus.
2.2. Įmonė, kuriai taikomas atskleidimas	UAB „Novo Nordisk Pharma“ priklauso Novo Nordisk grupei, kurią sudaro atskiros įmonės įvairiose šalyse. Kiekviena dukterinė įmonė/ filialas atskleidžia perleistas vertes atskirai. 2026 metais pateikiami visų 2025 metų duomenys.
2.3. Neįtraukiamos perleistos vertės	• SPS/SPO nėra identifikuojami bendradarbiavimo tikslais, t.y. dvigubai koduotuose rinkos tyrimuose arba naudojamumo testuose. Tokiais atvejais Novo Nordisk neturi žinoti SPS/ SPO tapatybės, arba • SPS yra įdarbintas KTO, o KTO nėra laikoma SPO, arba • buvo suteiktas transportas, kurio negalima tiesiogiai susieti/ priskirti vienam individualiam SPS, arba • Novo Nordisk perleidžia SPS vertes įdarbinimo Novo Nordisk tikslu.
2.4. Perleistų verčių data	Perleistos vertės fiksuojamos mokėjimo, o ne įvykio dieną. Pvz., renginys vyksta 2024 m. lapkričio mėn., tačiau išlaidos apmokamos 2025 m. vasario mėn. Ši perleista vertė bus fiksuojama 2025 m. ir atskleista 2026 m. ataskaitoje už 2025 metus. Pavyzdys: daugiamečių sutarčių atvejais bus atsižvelgiama į faktinę apmokėjimo datą.
2.5. Tiesioginės perleistos vertės	Perleistos vertės SAP/Coupa sistemoje susietos su tiekėju.
2.6. Netiesiogiai perleistos vertės	Perleistos vertės, apmokėtos per trečiąsias šalis, Concur, pinigų pervedimai ar kiti finansiniai pervedimai be tiekėjo numerio.
2.7. Ne piniginės perleistos vertės	Jei nėra galimybės nustatyti/ įvertinti rinkos kainą, atskleidimas nebus atliekamas.
2.8. Perleistos vertės dalinio dalyvavimo arba atšaukimo ir grąžinimo atvejais	Jei paslauga nebuvo suteikta/ buvo atšaukta, arba dalyvis nepasirodė, atskleidimas nebus atliekamas.
2.9. Tarpvalstybinė veikla	Perleistų verčių sekimas atitinkamose sistemose yra mokėtojo atsakomybė. Tarpvalstybinės perleistos vertės atskleidimas turi būti atliekamas Novo Nordisk EFPIA filiale, ten, kur yra pagrindinis gavėjo veiklos adresas.

	Visos motininės įmonės perleistos vertės savo apibrėžtimi yra laikomos tarpvalstybiniais mokėjimais.
2.10. Moksliniai tyrimai ir plėtra	Visos su žemiau nurodytomis veiklomis SPS, SPO ar PO perleistos vertės bus atskleidžiamos apibendrintai: • Neklinikiniai tyrimai, įskaitant mokslinių tyrimų veiklą (įskaitant paslaugas ir (arba) konsultacijas, tyrėjų remiamus tyrimus (TRT), dotacijas ir bendradarbiavimą mokslinių tyrimų srityje), susijusią arba nesusijusią su bet koku projektu arba tyrimo ID. • Klinikiniai tyrimai, įskaitant paslaugas/ konsultavimą, TRT, bendradarbiavimo/ partnerystės veiklą ar dotacijas), aiškiai susiję su klinicine plėtra ir susiję su projekto ID arba tyrimo ID. • Neintervenciniai tyrimai, kurie yra prospektyvinio pobūdžio, įskaitant paslaugas/ konsultacijas, TRT, bendradarbiavimo/ partnerystės veiklą ar dotacijas), aiškiai susiję* su prospektyviniais neintervenciniais tyrimais ir susieti su Projekto ID arba Tyrimo ID (išskyrus epidemiologines studija, pagrįstas išorinėmis duomenų bazėmis ir registrais). Į mokslinius tyrimus ir plėtrą nėra įtraukiama: • Perleistos vertės, susijusios su epidemiologinėmis studijomis, pagrįstomis išorinėmis duomenų bazėmis ir registrais; • Perleistos vertės, susijusios su retrospektyviniais neintervenciniais tyrimais (remiamais Novo Nordisk ir TRT); • Perleistos vertės, susijusios su prisidėjimu prie atskiros SPO/ SPS/ PO dalyvavimo renginyje** išlaidų padengimo (konferencijos/kongreso/simpoziumo registracijos mokesčiai ir (arba) susijusios kelionės ir apgyvendinimo išlaidos); tokios perleistos vertės turi būti fiksuojamos kaip visos kitos perleistos vertės ir atskleidžiamos Valstybinei vaistų kontrolės tarnybai pagal Farmacijos Įstatymo Nr. X-709 2, 511 straipsnį pagal atitinkamą kategoriją; • Perleistos vertės, susijusios su parama, parama produktais ir rėmimu; tokios perleistos vertės turi būti fiksuojamos kaip visos kitos perleistos vertės ir atskleidžiamos Valstybinei vaistų kontrolės tarnybai pagal Farmacijos Įstatymo Nr. X-709 2, 511 straipsnį pagal atitinkamą kategoriją; • Kitos perleistos vertės, susijusios su veikla, neįtraukta į aukščiau pateiktą mokslinių tyrimų ir plėtros apibrėžimą ir atskleidžiamos Valstybinei vaistų kontrolės tarnybai pagal Farmacijos Įstatymo Nr. X-709 2, 511 straipsnį. Novo Nordisk nepriskiria vertės tiriamiesiems vaistams ir (arba) produktams, pavyzdžiui, tiriamiesiems junginiams ir biologiniams mėginiais EFPIA Atskleidimo ataskaitų teikimo tikslais.

	* Ryšys su konkrečiu projektu/ studijos, tyrimo ID turi būti nurodytas rašytinėje sutartyje tarp Novo Nordisk ir SPS/ SPO/ PO dėl paslaugų/ konsultacijų ar dotacijų. ** Bet koks išorinio organizatoriaus organizuotas renginys, arba Novo Nordisk renginys, kuriame SPS yra pasyvus dalyvis. „Pasyvus“ reiškia, kad renginyje arba tiesiogiai su renginiu susijusioje veikloje SPS neteikia paslaugų Novo Nordisk.
2.11. Savanoriškas atskleidimas	Bet koks papildomas atskleidimas priklauso nuo vietos asociacijos reikalavimų.
3. Specialūs aspektai	
3.1. Unikalus šalies identifikatorius	Dėl unikalaus identifikatoriaus įtraukimo į atskleidimo ataskaitą sprendžia kiekvienas Novo Nordisk EFPIA filialas. Visiems Novo Nordisk EFPIA filialams yra rekomenduojama pridėti ID identifikatorius, leidžiančius atpažinti SPS/ SPO/ PO SAP sistemos pagrindiniuose duomenyse, kad būtų sumažintas duomenų agregavimo darbo krūvis ir pagerinta atskleidimo duomenų kokybė.
3.2. Savarankiškai įsteigęs įmonę SPS	Kiekvienas filialas, vadovaudamasis vietos teise/ vietos kodeksu, turi nustatyti, ar savarankiškai įsteigęs įmonę SPS yra laikomas individualiu asmeniu, ar įmone.
3.3. Daugiametės sutartys	Vertės, perleistos pagal daugiametes sutartis, yra atskleidžiamos atsižvelgiant į faktinę mokėjimo datą.
3.4. Šalies reikalavimai	Kaip numatyta Lietuvos vaistų rinkodaros etikos kodekso 22.01 punkte – Novo Nordisk privalo atskleisti informaciją per 6 mėnesius nuo tada, kai baigėsi atitinkamas Ataskaitinis laikotarpis. Atskleista informacija turi būti viešai prieinama ne mažiau kaip 3 metus nuo tada, kai ji buvo atskleista pirmą kartą, išskyrus atvejus, kai (i) taikomais Lietuvos Respublikos įstatymais ir teisės aktais numatytas trumpesnis laikotarpis, arba (ii) daugiau negalioja atitinkamas duomenų apsaugos teisinis pagrindas (pavyzdžiui, teisėtas interesas, teisinė pareiga arba Gavėjas atšaukė savo sutikimą dėl konkrečios informacijos atskleidimo). Ataskaitą apie praėjusiais metais SPS ir SPO perleistas vertes Novo Nordisk pateikia Valstybinei vaistų kontrolės tarnybai pagal Farmacijos Įstatymo Nr. X-709 2, 511 straipsnį, todėl pagal EFPIA patvirtintą išimtį Lietuvai, tokių verčių atskleidimo ataskaitos Novo Nordisk atskirai nepateikia. Kaip numatyta Lietuvos vaistų rinkodaros etikos kodekso 23.01 punkte Novo Nordisk privalo atskleisti informaciją apie perleistas vertes, susijusias su moksliniais tyrimais ir plėtra. Tokią informaciją Novo Nordisk atskleidžia už kiekvieną ataskaitinį laikotarpį kaip apibendrintas sumas. Išlaidos, susijusios su renginiais, kurie yra aiškiai susiję su šioje dalyje nurodyta veikla, gali būti rodomos kaip bendra suma kategorijoje „Perleistos vertės, susijusios su moksliniais tyrimais ir plėtra“.

	Ataskaitas apie praėjusiais metais su moksliniais tyrimais ir plėtra perleistas vertes Novo Nordisk turi paskelbti kiekvienų metų birželio 20–30 d. ir informuoti apie tai IFPA ir VGA nurodytą trečiąją šalį.
4. Duomenų apsaugos teisinis pagrindas	
4.1. Sutikimų rinkimas	Vadovaujantis Lietuvos Respublikos farmacijos įstatymo (toliau – Farmacijos įstatymas) 51(1) straipsniu, vaistinių preparatų registruotojai ir (ar) jų atstovai turi pareigą: (i) rinkti ir saugoti informaciją apie perleistas vertes (pavyzdžiui, atlygį už paslaugas ir konsultacijas, prisidėjimą prie išlaidų, susijusių su renginiais ir pan.) Lietuvos sveikatos priežiūros specialistams (SPS) ir sveikatos priežiūros organizacijoms (SPO), kartu ir (ii) rinkti ir saugoti perleistų verčių gavėjų – SPS, asmens duomenis (vardą, pavardę, profesinę kvalifikaciją, spaudo numerį), o SPO – pavadinimus; ir (iii) šią informaciją apie perleistas vertes kas metus teikti Valstybinei vaistų kontrolės tarnybai prie Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos (VVKT), kuri kartą per metus savo interneto svetainėje skelbia informaciją apie perleistas vertes (pinigine išraiška) konkretiems perleistų verčių gavėjams, paskelbiant SPS asmens duomenis ir SPO pavadinimus. Kadangi duomenų apie perleistas vertes ir jų gavėjus atskleidimo teisinis pagrindas yra Lietuvos Respublikos Farmacijos įstatymas, todėl SPS ir SPO sutikimas dėl tokio atskleidimo nėra nereikalingas. PO perleistų verčių atskleidimui sutikimas nėra reikalingas.
4.2. Teisėtas interesas	Kadangi duomenų apie perleistas vertes ir jų gavėjus atskleidimo teisinis pagrindas yra Lietuvos Respublikos Farmacijos įstatymas, todėl SPS ir SPO sutikimas dėl tokio atskleidimo nėra nereikalingas. Prieš pateikiant ataskaitą apie praėjusiais metais SPS perleistas vertes VVKT, Novo Nordisk siunčia kiekvienam SPS suderinimui duomenis apie jam per ataskaitinius metus perleistas vertes. Jei SPS nesutinka su pranešime pateikta informacija, jis turi galimybę kreiptis į Novo Nordisk per nustatytą terminą dėl informacijos patikslinimo. Jei per nustatytą terminą po pranešimo išsiuntimo nėra gaunamas SPS pranešimas dėl nesutikimo su pateikta informacija, laikoma kad VVKT teikiami duomenys yra teisingi.

5. Atskleidimo forma	
5.1. Skelbimo data	30/06/2026
5.2. Atskleidimo platforma	Nuoroda į Novo Nordisk paskelbtą ataskaitą www.novonordisk.lt yra paskelbiama www.vaistukodeksas.lt svetainėje iki birželio 30 d. imtinai.
5.3. Atskleidimo kalba	Atskleidimai turi būti pateikti kalba, kurią nustato vietos teisės aktai ir nacionalinis kodeksas pagal atitinkamos narės asociacijos reikalavimus. Lietuvoje atskleidimo ataskaitos yra teikiamos lietuvių kalba. Perleistų verčių, susijusių su tyrimais ir plėtra, ataskaita teikiama lietuvių ir anglų kalbomis.
6. Finansiniai duomenys pateikiami atskleidimo ataskaitose	
6.1. Valiuta	Atskleidimo valiuta yra euras (oficiali Lietuvos Respublikos valiuta). Finansų sistemos automatiškai perskaičiuoja apskaitos įrašo valiutą atsižvelgiant į dienos valiutos keitimo kursą. Novo Nordisk standartiniai valiutų kursai neturi būti naudojami atskleidimo tikslais.
6.2. PVM įtraukimas/ neįtraukimas	Visos perleistos vertės SPS, SPO ar PO bus nurodomos bendromis sumomis be PVM. Novo Nordisk atskleis perleistas vertes taip, kaip jos pateiktos Novo Nordisk finansų sistemose. Tai reiškia, kad visi susiję mokesčiai, kurie nėra specifiškai nurodyti kaip „PVM“, bus įtraukti į atskleidžiamas sumas. Pavyzdžiai: „socialinio draudimo išlaidos“, „miesto mokesčiai“. PVM bus atskirtas, kai įmanoma, tačiau gali būti įtraukiamas į transnacionalinį atskleidimą tais atvejais, kai nėra atskaitomas vietoje. Perleistos vertės, susijusios su Novo Nordisk įmonės organizuojamais renginiais, bus fiksuojamos ir atskleidžiamos tik jei jos yra susijusios su individualia kelione ar apgyvendinimu. Tai reiškia, kad visos kitos vidinės ar išorinės išlaidos (pvz., patalpos, konferencijų salės, vertimo paslaugos ir pan.) nebus skaidomos ir priskiriamos dalyvaujantiems SPS ir nebus atskleidžiamos. Jei Novo Nordisk užsakė ir apmokėjo kelionę ir/ ar apgyvendinimą, tačiau SPS neatvyko, perleistos vertės nebus priskiriamos šiam SPS. Vien tik Novo Nordisk apskaitoje esančios išlaidos nėra savaime laikomos perleista verte. Jei Novo Nordisk pasitelkia trečiosios šalies atstovus (TŠA), kurie įtraukia SPS/ SPO į Novo Nordisk teikiamų paslaugų apimtį, TŠA perleista SPS/ SPO vertė yra vertinama, ar ji būtų laikoma netiesiogine perleista verte.

	Netiesioginė perleista vertė paprastai apima situacijas, kai SPS/ SPO tapatybė yra nurodyta sutartyje su TŠA arba Novo Nordisk kitaip žino, kuris SPS/ SPO gaus perleistą vertę, ir yra aišku, kad SPS yra galutinis perleistos vertės gavėjas. Netiesioginės perleistos vertės pavyzdžiai gali būti perleistos vertės, su Novo Nordisk remiamais klinikiniais tyrimais, kai tyrimą vykdomą (įskaitant mokėjimus SPS/ SPO) tvarko Klinikinių tyrimų organizacija (KTO).
6.3. Skaiciavimo taisyklės	Natūrinės ir ne piniginės perleistų verčių apskaičiavimo taisyklės priklauso nuo vietos interpretacijos. Pavyzdžiui, parama, suteikta įranga, yra įvertinama rinkos verte; parama produktais – pagal sąrašines kainas.
7. Papildoma informacija	
7.1. Kita aktuali informacija	Ataskaitas apie praėjusiais metais SPS ir SPO perleistas vertes Bendrovės pateikia VVKT pagal Farmacijos Įstatymo Nr. X-709 2, 511 straipsnį, todėl pagal EFPIA patvirtintą išimtį Lietuvai, tokių verčių atskleidimo ataskaitos Novo Nordisk atskirai nepateikia. Informaciją apie perleistas vertes, susijusias su moksliniais tyrimais ir plėtra kiekviena Bendrovė atskleidžia už kiekvieną ataskaitinį laikotarpį kaip apibendrintas sumas.